

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट मिति २०८२/०८/२८ गते सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको मुद्दाको विवरण:-

सि.नं	प्रतिवादीहरु	मुद्दा	आयोगको माग दावी तथा विशेष अदालतको फैसला	विशेष अदालतको फैसला र आधार	आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका आधारहरु
१	प्रतिवादीहरु कृष्णप्रसाद सुवेदी र कृष्ण प्रसाद गौतम मु.नं (०८०- CR- ०१५१) फैसला मिति २०८१।० ५।१६	गलत लेखापरीक्षण प्रतिवेदन दिई सार्वजनिक सम्पत्तिको हानिनोक्सानी समेत गरेको।	आयोगको माग दावी • श्री सदाशिव प्राथमिक विद्यालय, कास्कीकोट-१, कास्कीका तत्कालीन प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद सुवेदीका हकमा: प्रतिवादी कृष्णप्रसाद सुवेदी उपर रु.३,७७,२३६।७५ (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पचहत्तर पैसा) बिगो कायम गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १७ बमोजिमको कसुरमा सोही ऐनको दफा १७ ले निर्दिष्ट गरे बमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) र ऐ. दफा ३ को उपदफा (१) (घ) बमोजिम कैद र जरिवाना गरी सोही ऐनको दफा १७ बमोजिम हानिनोक्सानी भएको बिगो रकम असुल उपर हुन, साथै विद्यालयको सार्वजनिक सम्पत्तिको रुपमा रहेको रकम रु.२,०३,७४२।- (दुई लाख तीन हजार सात सय बयालीस रुपैयाँ) लिने खाने र सार्वजनिक सम्पत्ति हानामिना गर्ने बदनियत राखी गलत लिखतसमेत तयार गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ९ बमोजिमको कसुर गरेको हुँदा निज प्रतिवादी कृष्णप्रसाद सुवेदीलाई सोही ऐनको दफा ९ बमोजिम कैद र जरिवाना समेत हुन माग दावी लिइएको अवस्था देखिन्छ। • श्री सदाशिव प्राथमिक विद्यालय, कास्कीकोट-१, कास्कीका तत्कालीन लेखापरीक्षक कृष्णप्रसाद गौतमका हकमा: विद्यालयको लेखापरीक्षण गर्ने	फैसला: प्रतिवादीहरुलाई सफाई दिने गरी भएको फैसला। विशेष अदालतले फैसला गर्दा लिएका आधारहरु: • कृष्णप्रसाद सुवेदीले बदनियतपूर्वक सरकारी रकम हिनामिना गरेको र व्यवस्थापन समितिको माइन्सूटमा बदनियतपूर्वक अक्षर थपघट गरेको पुष्टि हुन सक्ने अवस्था नदेखिएको। • प्रतिवादी कृष्णप्रसाद गौतमले बदनियतपूर्वक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेस गरेको भन्ने पुष्टि हुन नआएको।	• प्रस्तुत मुद्दामा प्रतिवादी कृष्णप्रसाद सुवेदीले लेखापरीक्षक कृष्ण प्रसाद गौतम समेतको मिलेमतोमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा २०६८ साल श्रावणदेखि ०६९ आषाढ महिनासम्मको आम्दानी खर्च विवरणमा आय तर्फका शिर्षकहरुमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय कास्कीबाट निकास भएकै रकम आय शिर्षकमा निकास अनुसार प्रविष्ट नगरी आम्दानीतर्फ नदेखाई वास्तविक भए गरेको आम्दानी भन्दा फरक रकम रु. २६६९५।७५ (छत्तिस हजार छ सय पन्चानवै रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) आम्दानी भएको देखाइ उक्त रकम खर्च समेत देखाएको, सोही आ.व.को व्यय तर्फका शिर्षकहरुमध्ये निर्माण कार्य नै नभएको अवस्थामा निर्माण शिर्षकमा रु.१०४०००।- (एक लाख चार हजार) खर्च भएको देखाई लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा प्रविष्ट गरेको पुष्ट्याईको आधार बिना खर्च भएको भनी देखाईएको रकम रु. १०४०००।- (एक लाख चार हजार) समेत जम्मा रकम रु. १,३०,६९५।७५ (एक लाख तीस हजार छ सय पन्चानवै रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) र आ.व. २०६९ साल श्रावण देखि ०७० आषाढ महिनासम्मको आम्दानी खर्च विवरणमा आय तर्फका शिर्षकहरुमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय कास्कीबाट निकास भएको रकम आय शिर्षकमा प्रविष्ट नगरी आम्दानीतर्फ नदेखाई वास्तविक भए गरेको आम्दानी भन्दा कम रकम रु. ६३८८।- (छ हजार तीन सय अठ्ठासी) आम्दानी भएको देखाएको, सोही आ.व.को व्यय तर्फका शिर्षकहरु मध्ये निर्माण शिर्षकमा रु. १३४१५३।- (एक लाख चौत्तिस हजार एक सय त्रिपन्न) २०६९/८/१४ को निर्णयानुसार उल्लेख गरी रकम रु. १५२०००।- (एक लाख बाउन्न हजार) निजी स्रोतका शिक्षक भनी लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा प्रविष्ट गरेकोमा निजी स्रोतका शिक्षक टंक प्रसाद सुवेदीको मासिक रु.८०००।- का दरले एक वर्षको हुन आउने जम्मा रु.९६०००।- (छयान्नवै हजार) हुनेमा थप रु.५६०००।- (छपन्न हजार) बढी खर्च भएको देखाइएको रकम र जिल्ला शिक्षा कार्यालय कास्कीबाट सार्वजनिक निर्माणका लागि निकास भएको रकम सो शिर्षकमा खर्च नगरी रु. ५०,०००।- (पचास हजार) अन्यत्र खर्च भएको देखाइएको समेत जम्मा रकम रु.२,४६,५४१।- (दुई लाख छयालिस हजार पाँच सय एकचालिस) लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा प्रविष्ट गरी विद्यालयलाई आ.व. २०६८/०६९ मा रु. १,३०,६९५।७५ (एक लाख तीस हजार छ सय पन्चानवै रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) र आ.व. २०६९/०७० मा रु.२,४६,५४१।- (दुई लाख छयालिस हजार पाँच सय एकचालिस) समेत जम्मा रु.३,७७,२३६।७५ (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) बराबरको रकम बदनियतपूर्वक आयमा नदेखाई नभए नगरेको कारोबारलाई किर्ते कारोबार भए गरेको देखाई नभए/नगरेको कामलाई खर्च पुष्ट्याई गर्ने कुनै बिल भरपाई नराखी कुनै ठोस

		अख्तियारी पाएका प्रतिवादी कृष्णप्रसाद गौतमले बदनियतपूर्वक कारोबारमा नभएका कुरा देखाई भए गरेका तथ्यहरु नदेखाई लोप गरी विद्यालयको कित्ते कारोबार भएको देखाई विद्यालयको सार्वजनिक सम्पत्तिको रूपमा रहेको रकम रु.३,७७,२३६।७५ (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पचहत्तर पैसा) हानिनोक्सानी पुऱ्याएको देखिँदा निज उपर भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (१) को कसुरमा सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र जरिवाना हुन माग दाबी लिइएको अवस्था देखिन्छ । अदालतको फैसला प्रतिवादीहरु कृष्णप्रसाद सुवेदी र कृष्णप्रसाद गौतमलाई आरोपदावीबाट सफाई हुने गरी गरी फैसला भएको देखिन्छ ।	आधार प्रमाण र निर्णय विना खर्च भएको देखाई, सकल सही दस्तखत र छाप समेतको अभावमा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन विद्युतीय माध्यमबाट तयार गरी, विद्यालयको रकम लिने खाने नियत समेत राखी विद्यालयले पाउनु पर्ने सार्वजनिक सम्पत्तिको रूपमा रहेको रकम रु. ३,७७,२३६।७५ (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) हानी नोक्सानी पुर्‍याएको भन्ने देखिरहेको र प्रतिवादी कृष्ण प्रसाद सुवेदीले बदनियतपूर्वक विद्यालयको रकम रु. ३,७७,२३६।७५ (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) हानामिना गरी सार्वजनिक संस्थालाई हानी नोक्सानी पुऱ्याएको देखिदा निज प्रतिवादी कृष्ण प्रसाद सुवेदीलाई आरोप दावी बमोजिम नै सजाय गर्नुपर्नेमा सो तर्फ अन्देखा गरी भएको विशेष अदालतको फैसला त्रुटिपूर्ण रहेकोले वदरभागी छ । - प्रतिवादीले कागजात नबुझाएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अपूर्ण/असत्य रहेको निर्माण नभएको प्रष्ट रूपमा लेखेको छ । यी निर्णयहरु सार्वजनिक संस्थाको आधिकारिक निर्णय हुन् । विशेष अदालतले यी निर्णयहरुलाई औचित्य र प्रमाणको रूपमा विवेचना नगरी विशेष अदालतबाट भएको फैसला त्रुटिपूर्ण भई वदरभागी रहेको छ । साथै प्रतिवादीको 'अनुसन्धानमा असहयोग' (Non-cooperation) गरेको जस्तै बारम्बार बोलाउँदा नआएको, कागजात नदिएको, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन बारम्बार बदलिएको भन्ने मिसिल संलग्न प्रमाणहरुबाट देखिरहेको अवस्थामा यी सबै कार्यहरुले बदनियत (mens rea) पुष्टि भईरहेको अवस्थामा कृष्णप्रसाद सुवेदीले बदनियतपूर्वक सरकारी रकम हानामिना गरेको नदेखिएको भन्ने आधार ग्रहण गरी प्रतिवादीलाई आरोपदावीबाट नै सफाई दिने गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण भई वदरभागी रहेको छ । - निज प्रतिवादी कृष्णप्रसाद सुवेदीले विद्यालयको रकम लिने खाने बदनियतले विद्यालयको सार्वजनिक सम्पत्तिको रूपमा रहेको रकम रु. २,०३,७४२।- (दुई लाख तीन हजार सात सय बयालीस) प्र.अ. मार्फत परेको भन्ने वाक्यंश माइन्सूटमा गाढा निलो मसिले निज कृष्ण प्रसाद सुवेदीले नै पछि फरक कलम/मसिले थप गरेको हो भन्ने तथ्य केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशालाबाट प्राप्त परीक्षण प्रतिवेदन समेतबाट पुष्टि भईरहेको र यसरी विद्यालयको सार्वजनिक सम्पत्तिको रूपमा रहेको रकम रु. २,०३,७४२।- (दुई लाख तीन हजार सात सय बयालीस) लिने खाने र सार्वजनिक सम्पत्ति हानामिना गर्ने बदनियत राखी गलत लिखत समेत तयार गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्ने पुष्टि भईरहेको अवस्थामा प्रतिवादीलाई आरोपदावीबाट नै सफाई दिने गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण भई वदरभागी रहेको छ । - श्री सदाशिव प्राथमिक विद्यालय कास्कीकोट-१, कास्कीका तत्कालिन लेखापरीक्षकमा नियुक्त भएका कृष्ण प्रसाद गौतम समेतले मिलेमतो गरी लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा २०६८ साल श्रावण देखि ०६९ आषाढ महिनासम्मको आम्दानी खर्च विवरणमा आय तर्फका शिर्षकमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय कास्कीबाट निकास भएका फरक रकम रु. २६६९५।७५ (छव्विस हजार छ सय पन्चानव्वे रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) आम्दानी तर्फ
--	--	---	--

				प्रविष्ट गरी खर्च समेत देखाएको र सोही आ.व.को ब्यय तर्फका शिर्षकहरु मध्ये निर्माण कार्य नै नगरी निर्माणमा रु.१०४०००।- (एक लाख चार हजार), प्रविष्ट गरी खर्च लेखेको साथै २०६९ साल श्रावण देखि ०७० आषाढ महिनासम्मको आम्दानी खर्च विवरणमा आय तर्फका शिर्षकहरुमा जि.शि.का.बाट विभिन्न शीर्षकमा अनुदान प्राप्त रकम मध्येबाट आम्दानी तर्फ रु. ६३८८।- (छ हजार तीन सय अठासी) कम प्रविष्ट गरी आम्दानी नदेखाउनुका साथै रुद्रनाथ पौडेलबाट लिएको रु.३००००।- (तीस हजार) निज रुद्रनाथ पौडेलले नदिएको भनी कागजमा उल्लेख गरी दिएको रकम आम्दानी प्रविष्ट गरेको त्यसै गरी सापटी रु.१५०२२९।७९ (एक लाख दुई हजार उनन्तिस रुपैयाँ पैसा उनासी) भनी देखाएकोमा सोको प्रमाण संलग्न नरहेको, सोही आ.व.को ब्यय तर्फका शिर्षकहरुमा उक्त आ.व.मा निर्माण कार्य नभएको अवस्थामा निर्माण भएको भनी खर्च रु. १३४१५३।- (एक लाख चौतिस हजार एक सय त्रिपन्न) र २०६९/८/१४ को निर्णयानुसार निजी शिक्षक तलब भत्ता रु. १५२०००।- (एक लाख बाउन्न हजार) प्रविष्ट गरेकोमा निजी स्रोतका शिक्षक टंक प्रसाद सुवेदीको मासिक रु.८०००।- का दरले एक वर्षको हुन आउने जम्मा रु.९६०००।- हुनेमा थप रु.५६०००।- (छपन्न हजार) रकम कुनै निर्णय तथा आधार प्रमाण बिना खर्च प्रविष्ट गरेको, जिल्ला शिक्षा कार्यालय कास्कीबाट सार्वजनिक निर्माणका लागि निकास भएको रकम सो शिर्षकमा खर्च नगरी अन्यत्र खर्च भएको देखाइएको रु. ५०,०००।- (पचास हजार) लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा प्रविष्ट गरी आ.व. २०६८/०६९ मा रु. १,३०,६९५।७५ (एक लाख तीस हजार छ सय पन्चानव्वे रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) र आ.व. २०६९/०७० मा रु.२,४६,५४१।- (दुई लाख छ्यालिस हजार पाँच सय एकचालिस) समेत गरी जम्मा रु.३,७७,२३६।७५- (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) बराबरको रकम हानी/नोक्सानी हुने गरी तयार गरीएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन मैले तयार गरेको सक्ल प्रति हो भनी सही दस्तखत गरी आयोगको कार्यालय पोखरामा पेस गरेकोमा उक्त लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा सक्ली सही दस्तखत र छाप समेत नभएको विद्युतीय माध्यमबाट तयार गरी, विद्यालयको रकम लिने खाने नियत राखी विद्यालयको लेखापरीक्षण गर्ने अख्तियारी पाएका निज प्रतिवादी कृष्ण प्रसाद गौतमले बदनियतपूर्वक कारोबारमा नभएका कुरा देखाई भए गरेका तथ्यहरु नदेखाई लोप गरी विद्यालयको कित्ते कारोबार भएको देखाई विद्यालयको सार्वजनिक सम्पत्तिको रुपमा रहेको रकम रु. ३,७७,२३६।७५ (तीन लाख सतहत्तर हजार दुई सय छत्तिस रुपैयाँ पैसा पचहत्तर) हानी नोक्सानी पुऱ्याएको देखिरहेको अवस्थामा सो तर्फ अन्देखा हुने गरी भएको विशेष अदालतको फैसला त्रुटिपूर्ण रहेकोले वदरभागी छु,वदर गरीपाउँ •प्रस्तुत मुद्दामा लेखापरीक्षकीय सिद्धान्त अनुसार सामान्यतया कागजात नहुँदा लेखापरीक्षण गर्ने पाइँदैन, निर्माण नभएको ठाउँमा निर्माण खर्च प्रमाणित गर्न पाइँदैन साथै विद्यालयका मूल कागजात नआए Qualified Audit Opinion दिनुपर्छ भन्ने मान्यता विपरित
--	--	--	--	---

					प्रतिवादी कृष्णप्रसाद गौतमले लेखापरीक्षकका रूपमा अपनाउनुपर्ने Due Diligence उल्लंघन गरी कानूनी र व्यावसायिक दायित्वको समेत कुनै पालना नगरी प्रतिवादी गौतमले कागजातबिना प्रतिवेदन तयार पारी मौखिक हिसाबलाई लेखापरीक्षणको मान्यता प्रदान गरी साथै प्रतिवादी प्रधानाध्यापकका झुटा विवरणलाई प्रमाणको रूपमा ग्रहण गरी गरेको कार्यसम्पादनवाट स्पष्ट रूपमा उनको बदनियतपूर्वक संलग्नता पुष्टी भईरहेको अवस्थामा सो तर्फ अन्देखा गरी विशेष अदालत काठमाण्डौवाट फैसला हुँदा प्रतिवादी कृष्णप्रसाद गौतमले बदनियतपूर्वक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेस गरेको भन्ने पुष्टि हुन आएन भन्ने आधार ग्रहण गरी प्रतिवादीहरुलाई आरोपदावीवाट नै सफाई दिने गरी भएको फैसला कानून र प्रमाणको रोहमा त्रुटिपूर्ण भई बदरभागी रहेको छ । बदर गरीपाउँ । • माथि उल्लेखित आधार कारण र प्रमाणहरुबाट प्रतिवादीहरु कृष्णप्रसाद सुवेदी र कृष्णप्रसाद गौतमलाई आरोपदावीवाट नै सफाई दिने ठहर गरी भएको प्रस्तुत फैसला त्रुटीपूर्ण देखिएकोले उक्त फैसला बदर गरि निज प्रतिवादीहरुलाई आरोपपत्र मागदाबी बमोजिम सजाय गरीपाउँ ।
--	--	--	--	--	---